

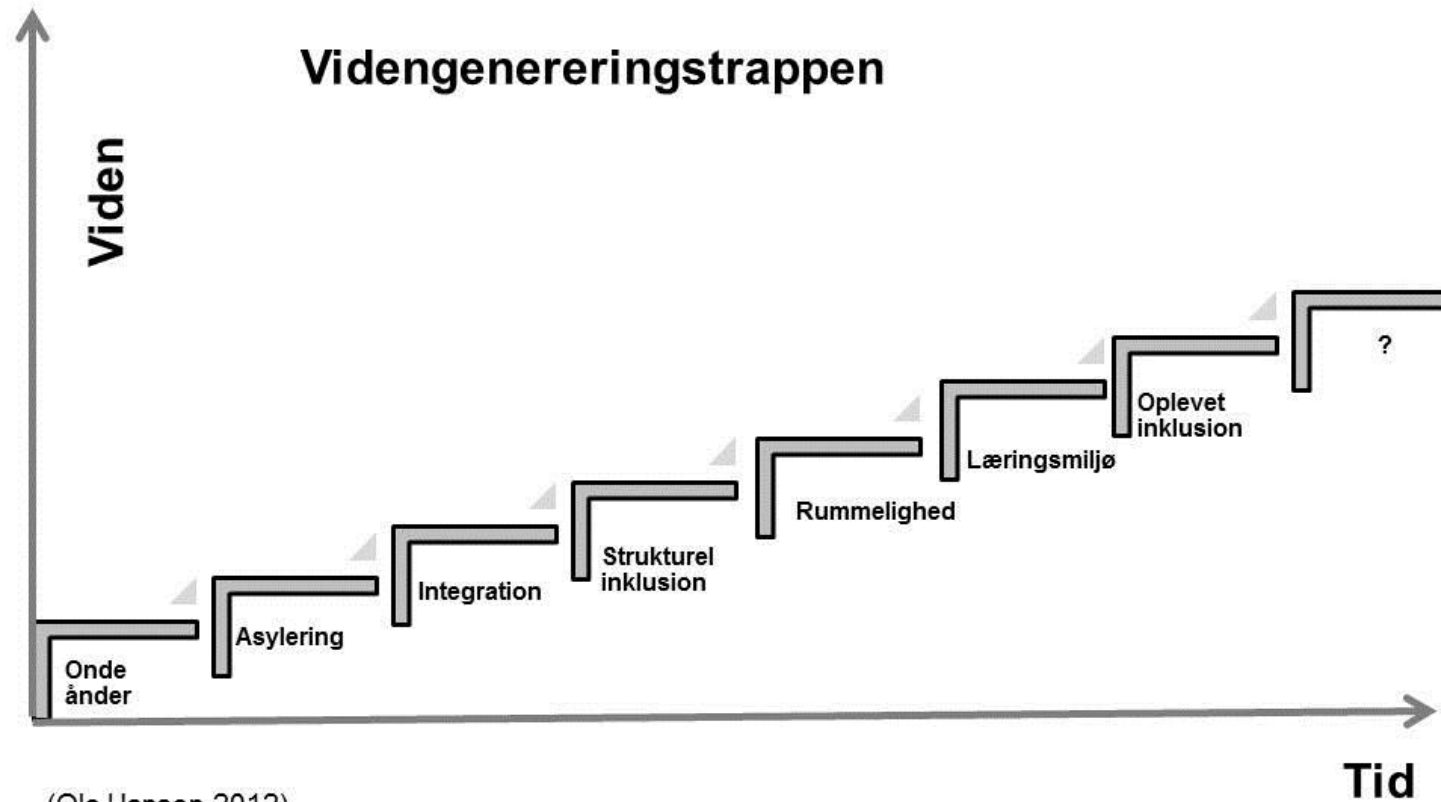
Inklusion i teori og praksis

- hvordan skabes den skole, hvor ingen indenfor systemet føler sig udenfor?

v/ Line Skov Hansen, Ole Hansen og Øivind Jacobsen, FLiK-projektet

Et historisk blik

(Ole Hansen 2012)

Inkludering – et internasjonalt blik

- **Omfattende internasjonal diskusjon:**
 - Hvordan kan funksjonshemmedes rettigheter til tilpasset opplæring best ivaretas.
- **UNESCO tar tak i problemet med ekskludering fra utdanning:**
 - Verdenskonferansen i Jomtien/Thailand 1990:
 - Education for all - Meeting basic needs
 - Vedtak: EFA 2000

Salamancaerklæringen

- Verdenskonferansen i Salamanca 1994
 - Nytt fokus med ny terminologi: **Inkludering** som tema for "Special needs education" – en begivenhet.
 - The Salamanca statement and Framework for action on Special needs education.
 - **Et globalt perspektiv på "policy for inclusion"**.
- Mål: Omforent forståelse av vedtakene fra de to konferansene
 - **Inclusive education for all learners.**

Inclusive education (fra Salamanca-erklæringen)

- Utfordrer all ekskluderende holdning og praksis i opplæring
- Er basert på en voksende internasjonal konsensus om alle barns rett til deltakelse i ordinær opplæring nær sitt bosted uansett bakgrunn, prestasjoner og læreevne.
- Har som mål å tilby en ***felleskapsbasert opplæring av god kvalitet for alle.***

Inkludering har fått status som internasjonal beskrivelse

Et nordisk blik på inklusion

- Norge –oprettelse af statslige kompetencecentre
- Sverige – bibeholdelse af særskoler
- Danmark – opfindelse af nyt begreb: vidtgående specialundervisning (delt ansvar mellem amter og kommuner)

- Forskellige indsatser, forskellige resultater, men fra 1980'erne til 2012 stadig ens og samme udfordring for alle tre nationer.

Inkludering

- Inkluderingsbegrepet
 - Ikke en formelt fastlagt og stabil terminologi
 - Forskningen strever med definisjon av forskjell på begrepene integrering og inkludering

Men:

- ideologiske og normative forskjeller i utviklingsperspektivene er viktige

Eksempler på brug af begrebet inklusion

*Sproget er vores lygte, det viser oss
hvad vi ser.*

Wittgenstein

Inkludering

- England – Mel Ainscow:
 - ”Inclusive schools for all” uten spesiell referanse til elever med spesielle behov.
 - ”Inclusive education for all learners”

UNESCO:

NY LÆRERKOMPETANSE

Inkludering

- Inclusion **is**
 - A **process** rather than a state, by which a school attempts to respond to **all pupils** as individuals
 - **Regarding inclusion and exclusion as connected processes.** Schools developing inclusive practice may need to consider both
 - Emphasising the **reconstruction of curricular provision** in order to reach out to all pupils as individuals
 - Emphasising overall school effectiveness
 - Of relevance to all types of schools ... with students of diverse needs **where the teachers are required to respond to diversity.**

ET RAMMEVERK FOR ÅRBEID MED Å UTVIKLE EN INKLUDERENDE PRAKSIS

(Centre for studies on Inclusive education, CSIE – by Mark Vaughn)

Inkludering

Inclusion means

a gradual **restructuring of mainstream schools**, so that ordinary schools break down the barriers to learning and participation - for 100% of students.

Mel Ainscow (2006)

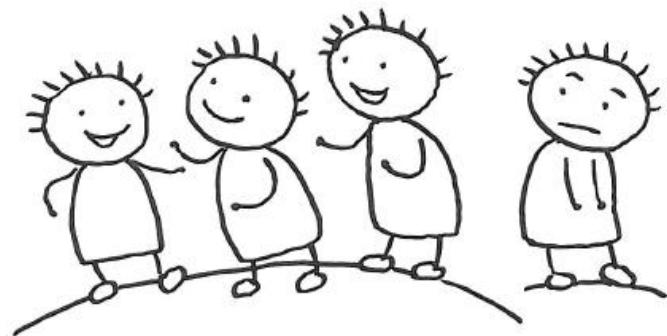
Spørgsmålet om inklusion

- er også et spørgsmål om forskellige perspektiver

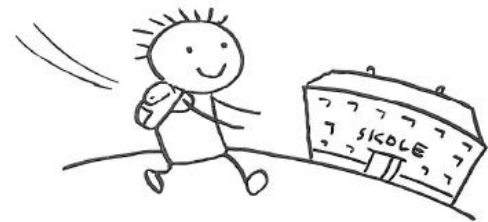
- Fysisk inklusion (optagelse i institutionen)
- Social inklusion (deltagelse i fællesskabet)
- **Psykisk inklusion (oplevet inklusion)**

(Lars Qvortrup 2012)

Psykisk inklusion - at tage et bestemt perspektiv

- 1. persons perspektiv
- ”At lytte til elevens stemme”
- ”Adfærd er et sprog, der må læses af voksne (Ingrid Lund 2012)
- Udvikle lærerens relationskompetence og klasserumsledelse
- Udvikle lærerens analytiske evner

Inkluderingsbegrepet

- **Felleskap**
 - Hvordan kan den skolen skapes *hvor ingen innenfor fellesskapet føler seg utenfor?*
- **Deltakelse**
 - Gjennom en rikholdig variasjon i aktivitet *med oppgaver for alle som teller likeverdig.*
 - Yte etter evne – nytte etter behov
- **Utbytte**
 - Et personlig utbytte i form av selvtillit, sosialt nettverk, holdninger og kunnskaper
- **Demokratisering**
 - Balanse mellom hensynet til den ene og de mange. Mindretallets behov og rett i fellesskapet settes ikke opp mot flertallets. **Likeverdsprinsippet.**

Et systemisk blik

Alle sociale systemer har selvopprettholdelseskrefter

Virkning

Forstyrrende element
støtes ut av eller isoleres i systemet

Eks.

*"Barn som har vanskelig for å tilpasse seg faglige krav og forventning eller sociale normer og regler i systemet, vekke til live **utstøtningskrefter** i systemet.*

*- Mekanismer som det kan være vanskelig å få øye på fordi de ofte utgjør understrømmer i systemet – de kan være **pakket inn i tilsyneladende gode hensikter**"*

Refleksionsøvelse

- Hvad kendetegner inklusion hos os?
 - Hvordan ved vi det?
- Hvilken rolle har vi her som ledelse?
- Hvad har vi brug for at vide mere om?

Mail til Line:

lsh@learning.aau.dk

Inkludering og målopfyldelse

- Hvordan lykkes vi med opgaven om inklusion?
- Hvad viser forskningen?
 - Skolekulturens betydning
 - Lærerteamets systematiske arbejde med pædagogisk analyse
 - Ledelsens rolle
- Hvordan kan det se ud i praksis?
 - ”At göra et synvände” – Essunga kommune som eksempel
- FLiK - modellprosjekt i Kristiansand kommune

”At göra et synsvände” - Essunga-kommune

- udvikling af et inkluderende læringsmiljø sker gennem samarbejde i teams og netværk

- Tydelige mål og tidsfastsættelse for forandringsarbejdet
- Kapacitetsopbygning hos lærere og ledelse
- En forskningsfokuseret arbejdsindsats
- Effektiv anvendelse af de lærerressourcer, som skolen nu engang har
- Grundlæggende tillid til lærere og elevers kapacitet
- Skolen er vigtig - holdning, oplevelse og sprogliggørelse blandt lærer og elever
- Fokus på inkludering af alle elever i den normale undervisning
- Fokus på lærersamarbejdet og kapacitetsopbygning
- Et auktoritativt og troværdigt lederskab

Forskningsbaseret læringsmiljøudvikling i Kristiansand kommune (FLiK)

Kommuneomfattende forskningsbaseret læringsmiljøudvikling i skoler og børnehaver 2012 – 16

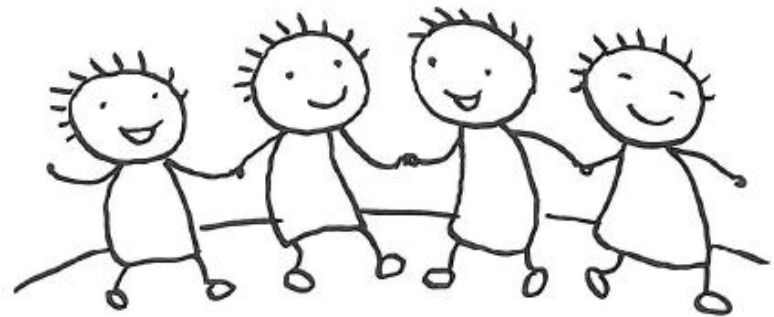
38 skoler/ 100 børnehaver/PP Tjenesten og
Oppvekstetaten

Kortlægninger af:

- Børn/elever
- Lærere/førskolelærere
- Klassestyrere
- Ledelser

FLiK - Utfordring og ambisjon

Hvordan utvikler vi på sikt et inkluderende læringsmiljø, for alle barn – både på kommunalt og på skolenivå?

Projektets objektmål

- Praksisnær kapacitets/kompetenceopbygning gennem blended learning
- Forsknings Samarbejde med Ålborg Universitet/LSP, Universitetet i Agder og Aarhus, Høgskolen i Hedmark og Borås
- Alle aktiviteter indlejres i eksisterende kommunale planer og arrangementer

Hvad er LSP?

Laboratorium for forskningsbaseret skoleudvikling og pædagogisk praksis samarbejder med kommuner, skoler og institutioner om at skræddersy lokale udviklingsprojekter knyttet op på tætte relationer mellem forskningsviden og viden fra praktikkernes dagligdag.

Eksempler på skræddersyet forskningsbaseret skole- og institutionsudvikling i LSP:

- Kristiansand kommune: Kommuneomfattende forskningsbaseret læringsmiljøudvikling i skoler og børnehaver 2012 – 16
- Eucnord, Hjørring 2013 – 15 (Pilotprojekt)
- Fredericia kommune: Fremtidens folkeskole 2012 – 15
- Nordic Capacity Building Network (Essunga-netværket)

www.lsp.aau.dk

Velkommen til LSP

LSP - Laboratorium for forskningsbaseret skoleudvikling og pædagogisk praksis er etableret med henblik på at skabe de institutionelle rammer for et tæt samarbejde mellem AAU og UCN om udvikling af forskningsviden, professionsviden og praksisviden med særligt fokus på grundskoler og daginstitutionområdet.

Nyheder

- **Hvad er LSP's "Nordic Capacity Building Network"?**
Skolelederforeningens magasin: Planum, nr. 7, dec. 2012 har tre artikler, hvor både LSP og netværket omtales.
[Læs de tre artikler her](#)
[Læs mere om Nordic Capacity Building Network her](#)
- **Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser**
Tirsdag d. 13. november var Ole Hønsen fra LSP inviteret i Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser for at fortælle om laboratoriets arbejde med skolelederskole, forskningsbaserede udviklingsprojekter.
[Se oplæg her](#)

Kommende arrangementer

- **11. december 2012: Inklusion anno 2012 - Hvad og hvordan??**
LSP afholder i samarbejde med Fælles, Tidsskrift for professionel pædagogisk praksis "Fælles" konference om inklusion.
Her forskere, professionsudviklere og praktikere giver deres bud på inklusion anno 2012.
Sted: KØBENHAVN, Fiolstræde 44, 1171 København K
Program
Tilmelding
- **8. januar 2013: LSP - seminar om inklusion**
Tid: d. 8. januar 2013 kl. 12.00 - 18.00
Sted: Auditoriet UCN, Mylius Eriksens Vej 131, Aalborg
Divisionsnr.

FORSIDE

LSP SAMARBEJDET

NYHEDER

AKTIVITETER

FORSKNING

TIDSSKRIFTET FAJDEJA

DET VED VI OM....

PRESSE

VIDEO

AALBORG UNIVERSITET

UCN - UNIVERSITY COLLEGE
NORDVILLAND

INSTITUT FOR LÆRING OG
FILOSOFI

KONTAKT OG

Refleksionsøvelse

Hvad er det vigtigste, vi tager med os fra vores besøg i Kristiansand?

